

Hallituksen esitys eduskunnalle Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan välillä tehdyn kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä koskevan sopimuksen muutoksen ja lain sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta. Sopimusmuutoksen taustalla on 1.7.2018 voimaantullut laki liikenteen palveluista (320/2017), joka muutti kansallista taksiliikennesääntelyä siten, että taksiliikenteen harjoittamiselle asetettuja velvoitteita kevennettiin. Sopimusmuutoksella pyritään muuttamaan Suomen ja Ruotsin välistä taksiliikennesopimusta siten, että sopimus vastaisi kansallista lainsäädäntöä. Merkittävimmät sopimusmuutokset koskevat sopimuksessa tarkoitettua liikennettä harjoitettaessa mukana pidettyjä asiakirjoja sekä sopimuksessa määritellyjä toimivaltaisia viranomaisia.

Hallituksen esitykseen sisältyy myös ehdotus kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamista koskevan lain muuttamisesta. Laista poistettaisiin sellaiset taksiliikenteen harjoittamiselle asetetut velvoitteet, jotka ovat poistuneet kansallisesta taksiliikennesääntelystä, kuten velvoite palata asemapaikalle kuljetuksen jälkeen, sekä erityinen kuljettajia koskeva salassapitovelvoite. Toinen keskeinen muutos koskisi lain hallinnollisia seuraamuksia ja rangaistussäännöksiä. Säännökset muutettaisiin vastaamaan kansallista lainsäädäntöä. Osa rangaistussäännöksistä poistettaisiin ja rikosoikeudellisen rangaistuksen sijaan velvoitteiden noudattamatta jättämisestä määrättäisiin hallinnollinen turvaamistoimi tai rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus.

Sopimukseen tehtävät muutokset tulisivat voimaan sen jälkeen, kun osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, että sopimusmuutosten voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet on suoritettu. Sopimusmuutos tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua jälkimmäisen ilmoituksen antamisesta. Laki Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tiellä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimusmuutos tulee voimaan. Sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta annettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimusmuutos tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta.....	3
1.2 Valmistelu.....	4
2 Sopimusmuutoksen tavoitteet.....	4
3 Keskeiset ehdotukset.....	5
4 Esityksen vaikutukset	5
5 Lausuntopalaute.....	7
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön	7
6.1 Sopimusmuutos.....	7
6.2 Sopimusmuutoksella muutettavat määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön.....	8
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	10
7.1 Laki Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tiellä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta.....	10
7.2 Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	10
8 Voimaantulo	14
9 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus	14
10 Toimeenpano ja seuranta	14
11 Suhde muihin esityksiin.....	14
12 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	15
12.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	15
12.2 Käsittelyjärjestys.....	16
LAKIEHDOTUKSET	18
1. Laki Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tiellä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta.....	18
2. Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	19
SOPIMUSTEKSTI	22
LIITE	24
RINNAKKAISTEKSTI.....	24
2. Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	24

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Voimassa oleva sopimus Suomen ja Ruotsin välisestä kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä (SopS 10/2014 ja 11/2014, jäljempänä *sopimus*) saatettiin Suomessa voimaan lailla kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta (559/2012, *sopimuksen soveltamisesta annettu laki*) sekä valtioneuvoston asetuksella kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta (606/2012).

Sopimuksella laillistettiin Suomen ja Ruotsin pohjoisella raja-alueella aiemmin keskinäisen herasmiessopimuksen nojalla harjoitettu taksiliikenne. Perusteena sopimuksen solmimiselle oli halu turvata kuljetukset ja jatkaa raja-alueen kehittämistä sekä tuoda harjoitettu toiminta sääntelyn piiriin. Suomen ja Ruotsin pohjoisella raja-alueella oli jo ennen sopimuksen solmimista pitkään harjoitettu kansainvälistä taksiliikennettä molemmin puolin rajaa.

Sopimuksella laillistettu rajat ylittävä taksiliikenne on pääosin normaalia tilausliikennettä eli henkilöiden vienti- ja noutokuljetuksia. Jossain määrin rajan ylittäviä takseja on käytetty myös yhteiskunnan korvaamiin tai järjestämiin kuljetuksiin, kuten kuntien koulukuljetuksiin ja vammaiskuljetuksiin sekä sairaskorvauslain tai vastaavan ruotsalaisen lain mukaan korvattaviin kuljetuksiin. Sopimuksen nojalla harjoitettu kansainvälinen taksiliikenne on vilkkaimmillaan Tornion ja Haaparannan alueella. Muutoin sitä harjoitetaan Ylitornion/Övertorneån alueella, Pellossa, Kolarin ja Pajalan välisellä alueella ja Muonion sekä Enontekiön alueilla. Ruotsalaisen taksien määrä koko rajaseudulla on vähentynyt, ja erityisesti ilta-aikaan taksia on hankala saada Ruotsin puolelta.

Sopimuksen mukaan suomalainen taksiyrittäjä saa kuljettaa matkustajia Suomesta Ruotsiin ja ruotsalainen taksiautoilija saa kuljettaa matkustajia Ruotsista Suomeen. Sopimus sallii myös sellaisen liikenteen, jossa suomalainen taksiyrittäjä kuljettaa matkustajia Ruotsista Suomeen ja ruotsalainen taksiyrittäjä Suomesta Ruotsiin. Tällöin edellytetään kuitenkin, että kuljetus on tilattu ennakoon tai paikallista taksia ei ole saatavilla. Sallittua on myös matkustajien kuljettaminen kolmanteen valtioon toisen valtion läpi, mikäli kauttakulkumatkalla ei oteta uusia matkustajia.

Sopimus kieltää kabotaasin, eli kuljetukset kahden paikan välillä toisen sopimuspuolen alueella, lukuun ottamatta tilapäisiä, suoraan sallittuun liikenteeseen kytkeytyviä matkoja samoilla matkustajilla, kuten paikallisia kouluretkiä.

Sopimusmuutoksen taustalla on 1 päivänä heinäkuuta 2018 voimaan tullut laki liikenteen palveluista (320/2017, liikennepalvelulaki), johon sisältyy useita taksiliikennettä koskevia säädösmuutoksia. Tämä johti Ruotsin ja Suomen välisen taksiliikennesopimuksen vanhentumiseen tietyiltä osin, ja loi tarpeen sopimusmuutokselle sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain uudistamiselle.

1.2 Valmistelu

Sopimusmuutoksen valmistelu

Sopimuksen muuttamisesta määrätään sopimuksen 12 artiklassa, jonka mukaan sopimusta voidaan muuttaa sopimuksen osapuolten kirjallisella sopimuksella. Sopimusmuutoksen valmistelu aloitettiin vuonna 2018 liikennepalvelulain valmistelun yhteydessä. Neuvotteluvaltuuskunta sopimusneuvotteluja varten asetettiin 15.6.2018. Neuvotteluvaltuuskunta koostui liikenne- ja viestintäministeriön virkamiehistä. Sopimusmuutoksista sovittiin osapuolten välillä vuoden 2019 aikana, jolloin muutoksista valmisteltiin sopimuksen 12 artiklan edellyttämällä tavalla kirjallinen sopimusmuutos.

Sopimusmuutoksen allekirjoittaminen viivästy muun muassa koronatilanteesta johtuen. Sopimusmuutos allekirjoitettiin maaliskuun 11 päivänä 2022 Helsingissä. Sopimusmuutoksen allekirjoitti Suomen hallituksen puolesta Suomen Ruotsin suurlähettiläs Maimo Henriksson.

Kansallinen valmistelu

Suomessa valtiosopimuksen ja siihen tehtävien muutosten voimaan saattaminen edellyttää perustuslain 93-95 §:n mukaista menettelyä. Tasavallan presidentti myönsi 11.2.2022 pidetyssä esittelyssä sopimusmuutoksen allekirjoittamisvaltuudet Suomen Ruotsin suurlähettiläälle Maimo Henrikssonille ja suurlähettilään sijaiselle Jouni Laaksoselle.

Perustuslain 94 §:n mukaisesti eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja niihin tehdyt muutokset, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai jotka ovat perustuslain kannalta merkityksellisiä. Edelleen perustuslain 95 §:ssä säädetään, että valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan voimaan lailla. Sopimukseen tehtävien muutosten kuulumista lainsäädännön alaan on tarkasteltu hallituksen esityksen luvussa 11.1.

Sopimusluonnoksesta on pyydetty lausuntoja Suomessa vuonna 2019. Lausunnon sopimusluonnoksesta ovat antaneet Poliisihallitus, Tulli, Rajavartiolaitos, Simo Vanhapiha/Tundrea Oy, Ulkoministeriö, Suomen Taksiliitto ry, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Ahvenanmaan maakunnan hallitus. Lausunnoissa ei vastustettu sopimuksen muuttamista.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkатыönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausuntoja yhteensä 26 eri taholta. Lausunnoissa sopimuksen voimaansaattamista kannatettiin, joskin myös teknisiä korjausehdotuksia ja eräitä muita huomioita esitettiin. Lausuntoja käsitellään tarkemmin hallituksen esityksen viidennessä luvussa.

2 Sopimusmuutoksen tavoitteet

Sopimusmuutoksen tavoitteena on saattaa sopimus vastaamaan Suomen kansallista sääntelyä. Taksiliikennesopimusta on sopimusmuutoksella muutettu siten, ettei siinä ole sellaisia taksitoiminnalle asetettuja velvoitteita, jotka ylittäisivät Suomen kansallisessa lainsäädännössä asetetut velvoitteet.

Ilman sopimusmuutosta Ruotsin tievarsivalvontaa harjoittava viranomainen ei välttämättä pysty arvioimaan, täyttääkö Ruotsin puolella taksitoimintaa harjoittavien suomalaisten taksiryttäjien toiminta Suomen lainsäädännön vaatimukset. Tästä voi seurata, että yksittäisten suomalaisten ryttäjien liiketoimintaan kohdistuu tarpeettomia valvontatoimenpiteitä.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä tehdyn sopimusmuutoksen. Esitys sisältää voimaansaattamista koskevan lakiehdotuksen. Lisäksi esitetään hyväksyttäväksi sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin ehdotetut muutokset (Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta).

Suomi ja Ruotsi muuttivat sopimusmuutoksella sopimuksen 2, 5, 6 ja 9 artiklat. Sopimusmuutokseen on tehty sanamuotokorjauksia ja siitä on poistettu vanhaa terminologiaa. Sopimus on saatettu soveltuvin osin vastaamaan voimassa olevaa kansallista sääntelyä pääasiassa poistamalla sopimuksesta sellaisia velvoitteita, joita kansallinen sääntely ei nykyään edellytä taksinkuljettajilta tai taksiyrityksiltä. Voimassa oleva sopimus edellyttää muun muassa, että ajoneuvossa on pidettävä mukana valtioneuvoston voimassa oleva asetus taksiliikenteen kuluttajahinnoista tai vastaava hinnasto tai selvitys maksujen määräytymisperusteista. Tämä vaatimus on poistunut liikennepalvelulain voimaantulon myötä. Artiklakohtaisia sopimusmuutoksia käsitellään yksityiskohtaisemmin luvussa 6.2.

Esitys sisältää myös ehdotuksen sopimuksen soveltamisesta annetun lain muutoksesta. Sopimuksen soveltamisesta annettua lakia muutettaisiin siten, että lain 2 §:stä poistettaisiin vanhentuneen taksiliikennelain velvoitteet. Näitä ovat voimaansaattamislain 2 §:n 2 momentin velvoite palaa asemapaikalle kuljetuksen jälkeen sekä 2 §:n 3 momentin taksinkuljettajia koskeva salassapitovelvoite. Lisäksi sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 §:ään lisättäisiin velvoite rekisteröidä kuljetus taksamittariin tai muuhun mittauslaitteeseen.

Esityksessä ehdotetaan hallinnollisia seuraamuksia ja rangaistuksia koskevia säännöksiä muutettavaksi siten, että ne vastaavat nykyisiä kansallista taksiliikennettä koskevia vastaavia säännöksiä. Sopimuksen soveltamisesta annetun lain taksamittaria ja asiakirjarikkomuksia koskeva 5 §:n 3 momentti poistettaisiin ja vähäiset rikkomukset siirrettäisiin pois rikosoikeudellisesta järjestelmästä. Lakiin lisättäisiin uusi 3 a §, jossa säänneltäisiin asiakirjoja koskevasta rikkomuksesta sekä liikennevirhemaksusta rikkomuksen seuraamuksena. Kriminalisointi on perusoikeuksiin puuttuvan luonteensa vuoksi keino, jota tulisi käyttää vasta viimeisenä mahdollisena vaihtoehtona. Nykyisenkaltaiselle rangaistussäännölle ei ole erityistä tarvetta ja hallinnolliset seuraamukset ovat riittäviä seuraamussääntelyn tarkoituksen toteuttamiseksi. Sopimuksen soveltamisesta annetun lain seuraamussääntelyä koskevan kokonaisuuden tavoitteena on varmistaa sääntelyn asianmukainen noudattaminen ja että toimintaa ohjaavien säännösten rikkomiseen on sovellettavissa tarvittavat toimenpiteet. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Esitys sisältää myös teknisluonteisia muutoksia. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille asetetut velvoitteet ja hallinnolliset tehtävät siirrettäisiin Liikenne- ja viestintävirastolle. Lisäksi sopimuksen soveltamisesta annetusta laista ehdotetaan muutettavaksi vanhentuneet viittaussäännökset.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä tuetaan väestön liikkumista taksilla rajan molemmin puolin eri tarkoituksia varten myös jatkossa. Esityksellä vahvistetaan nykykäytännön jatkuminen, sekä varmistetaan, että alueella harjoitettavassa kansainvälisessä taksiliikenteessä noudatetaan voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä soveltuvin osin. Sopimusmuutokset ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain

muuttaminen selkeyttävät rajat ylittävän taksitoiminnan sääntöjä sekä toiminnanharjoittajille että valvoville viranomaisille.

Sopimusmuutoksella ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muutoksilla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia muutosten teknisluonteisuudesta johtuen. Kansainvälistä taksiliikennettä harjoitetaan Pohjois-Suomen ja -Ruotsin rajaseuduilla vanhentuneesta lainsäädännöstä huolimatta. Käytännössä esityksellä olisi vain vähäisiä vaikutuksia, mikäli niitä ollenkaan on, alueella tosiasiallisesti harjoitettuun taksiliikenteeseen.

Sopimusmuutoksilla helpotettaisiin erityisesti Ruotsin valvovan viranomaisen toimintaa. Viranomaisella olisi paremmat mahdollisuudet arvioida, täyttääkö Ruotsin puolella suomalaisten taksiyrittäjien toimesta harjoitettu taksiliikenne suomalaisen lainsäädännön vaikutukset. Tämä parantaisi myös alueella taksiliikennettä harjoittavien suomalaisten taksiyrittäjien oikeusturvaa.

Vaikka sopimusmuutoksessa ja sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin ehdotetuissa muutoksissa esitetään Elinkeino-, liikenne- ja ympäristövirastolle annettujen viranomaistehtävien siirtämistä Liikenne- ja viestintävirastolle, käytännössä kaikki taksisääntelyä koskevat tehtävät ovat jo siirtyneet pois ELY-keskuksilta aiempien lakimuutosten yhteydessä. ELY-keskusten henkilö- ja tavaraliikennettä koskevat lupatehtävät (taksiluvat, henkilöliikenne- ja tavaraliikenneluvat) siirtyivät 1.7.2018 liikennepalvelulain voimaantullessa Liikenteen turvallisuusvirastolle ja sittemmin 1.1.2019 alkaen Liikenne- ja viestintävirastolle. Esityksen ei näin ollen arvioida aiheuttavan kansallisen tason organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia. Liikenne- ja viestintävirasto saattaa kuitenkin joutua toteuttamaan joitain yksittäisiä toimenpiteitä, kuten asettamaan hallinnollisia seuraamuksia alan toimijoille tai ilmoittamaan Ruotsin viranomaiselle tapahtuneesta sopimusrikkomuksesta.

Esityksessä esitetään rangaistussäännöksiä muutettavaksi siten, että jatkossa asiakirjarikkomuksesta määrätään liikennevirhemaksu. Liikennevirhemaksun määräävänä viranomaisena toimisi Poliisi (tarvittaessa tulli- tai rajavartiolaitos). Toistaiseksi taksiliikennesopimuksen vastaista rajat ylittävää liikennettä ei ole havaittu merkittävässä määrin. Rangaistussäännöksiin ehdotettujen muutosten ei näin ollen arvioida lisäävän valvonnan tarvetta tai vaativan muuta lisäresurssointia. Valmistelijoiden käsityksen mukaan sakkorangaistuksia luvattomasta taksiliikenteen harjoittamisesta Suomen ja Ruotsin välillä ei ole määrätty, joten seuraamuksen luonteen muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä käytännön vaikutuksia viranomaisille. Viranomaisilla on jo käytössä tarvittava tietojärjestelmä liikennevirhemaksuasioiden hallinnoimista varten sekä kokemusta liikennevirhemaksun käsittelystä. Hallinnollisten sanktioiden täytäntöönpanosta vastaavalle Oikeusrekisterikeskukselle ei myöskään arvioida aiheutuvan lisäkustannuksia, sillä taksiliikennesopimuksen vastaisesta liikenteestä määrättävien liikennevirhemaksujen määrän odotetaan jäävän hyvin vähäiseksi.

Asiakirjarikkomus siirrettäisiin rikosoikeudellisesta menettelystä hallinnolliseen menettelyyn. Hallintomenettely on lähtökohtaisesti rikosoikeudellista menettelyä yksinkertaisempi, sillä se on pääosin kirjallista menettelyä. Tästä syystä oikaisuvaatimuksen ja muutoksenhaun vireille paneminen saattaa helpottua. Pääsäännön mukaan oikaisuvaatimuksen ja valituksen tekeminen tapahtuu sähköisesti, mikä helpottaa oikaisuvaatimuksen ja valituksen tekemistä sekä saavutettavuutta. Asioiden käsittelyn joustavuus ja mahdollinen käsittelyn nopeutuminen parantavat oikeusturvaa.

5 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot yhteensä 25 taholta ajalla 20.6.2022-31.7.2022. Lausunnon antoivat Liikenne- ja viestintävirasto, ulkoministeriö, Suomen Taksiliitto ry, oikeusministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriön työllisyys- ja toimivat markkinat –osasto. Lisäksi esitysluonnoksesta on pyydetty ja saatu lausunto Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta.

Liikenne- ja viestintävirasto totesi pitävänsä muutosehdotusta kannatettavana. Virasto haluaa kuitenkin yleisesti todeta, että kansainvälisen ja kansallisen toiminnan luonteet maantiekuljetussektorilla ovat eroavia, ja että valtiosopimuksen muuttamista tulee tarkastella ensisijaisesti suhteessa sopimuksen kohteena olevaan toimintaan ja vasta toissijaisesti kansalliseen lainsäädäntöön.

Ulkoministeriö totesi osallistuneensa asian valmisteluun ja kannattavansa muutossopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista. Ulkoministeriö esitti lausunnossaan esityksen otsikkoa ja rakennetta koskevia lakitekniisiä korjausehdotuksia esitykseen sekä toivoi asiasta konsultoitavan vielä oikeusministeriön laintarkastusyksikköä. Ulkoministeriön esittämät täsmennysehdotukset on otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa, ja laintarkastuksen näkemys on pyydetty ulkoministeriön ehdottamalla tavalla.

Oikeusministeriön lausuntopyynnössä kehoitettiin mm. tarkentamaan 5 §:n perusteluja. Saadut ehdotukset on otettu huomioon jatkovalmistelussa.

Poliisihallitus ilmoitti, ettei heillä ole todettavaa esityksestä.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus viittasi sopimusluonnoksesta vuonna 2019 antamaansa lausuntoon. Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 21 kohdan mukaan tieliikenne kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan. Itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaan, jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaa kuuluvassa asiassa, maakuntapäivien on, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa, hyväksyttävä säädös, jolla määräys saatetaan voimaan. Ahvenanmaan maakunnan hallitus on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että asiaa ei ole lausunnon antamishetkellä käsitelty Ahvenanmaan maakuntapäivillä. Esityksen perusteluja on täydennetty lausuntopalauteen johdosta.

Suomen Taksiliitto ry ilmoitti, ettei heillä ole esitykseen lausuttavaa. Työ- ja elinkeinoministeriön markkinat ja työllisyys –osasto ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa asiasta.

Lausunnot ja yhteenveto lausunnoista ovat saatavilla valtioneuvoston Säädosvalmistelu ja kehittämishankkeet valtioneuvostossa –sivustolta (LVM054:00/2018).

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

6.1 Sopimusmuutos

Sopimusmuutoksen johdannossa osapuolet toteavat haluavansa muuttaa 29 päivänä elokuuta 2011 Reykjavikissa tehtyä sopimusta.

1 artikla. Artiklassa on määrätty sopimusmääräyksiin sopimusmuutoksella tehtävät muutokset.

2 artikla. Artiklassa määrätään sopimusmuutoksen voimaantulosta. Voimaantuloa koskevista määräyksistä on otettu huomioon lainsäädäntömenettelyn Suomessa vaatima aika. Sopimusmuutos tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen kuukauden jälkeen, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen diplomaattinootteja vaihtamalla, että sen voimaantulon edellyttämät toimenpiteet on suoritettu. Artiklassa määrätään sopimusmuutoksen olevan voimassa niin kauan, kuin sopimus on voimassa.

6.2 Sopimusmuutoksella muutettavat määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

2 artikla. Määritelmät. Artikla sisältää sopimuksen keskeiset määritelmät. Sopimuksessa taksiliikenteellä tarkoitetaan ammattimaista ja aikatauluun sitomatonta henkilökuljetusliikennettä sellaisella ajoneuvolla, jota saa käyttää taksiliikenteeseen sen valtion kansallisen lainsäädännön mukaan, johon taksiyrittäjä on sijoittunut.

Osapuolet ovat sopineet sopimusmuutoksella, että 2 artiklan 1 kohdasta, jossa määritellään taksiliikenne, poistetaan määräys siitä, että taksiliikenteen tulee olla aikatauluun sitomatonta. Sopimusmääräystä on ollut tarpeen tarkentaa tältä osin, sillä voimassa oleva lainsäädäntö ei estä taksiliikenteen harjoittajia järjestämästä aikatauluun sidottua taksiliikennettä.

5 artikla. Taksiliikennettä hoitavan velvollisuudet. Artikla sisältää sopimuksen mukaista, sallittua liikennettä hoitavan liikenteenharjoittajan tai taksinkuljettajan yleiset velvollisuudet. Näitä ovat velvoite käyttää taksamittaria, velvoite pitää ajoneuvossa aina tietyt asiakirjat ja velvoite pyydettyä esittää nämä asiakirjat sopimuksessa mainituille valvontaviranomaisille.

Osapuolet ovat sopineet sopimusmuutoksella 5 artiklan a kohdan muuttamisesta. 5 artiklan a kohtaa on muutettu siten, että siihen on lisätty tarkennus siitä, että kuljetus voidaan rekisteröidä taksamittarin lisäksi myös muuhun vastaavaan laitteeseen, jos taksiyrittäjän kotivaltiossa voimassa oleva lainsäädäntö sitä edellyttää. Kohtaa on ollut tarpeen muuttaa, sillä alkuperäisen sopimustekstin muotoilu perustuu kumottuun lainsäädäntöön. Kotimaan taksiliikenteessä taksamittarin käytöstä säädettiin kumotussa ajoneuvolaissa (1090/2002) ja tarkemmin muutetussa liikenne- ja viestintäministeriön autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetussa asetuksessa (1256/1992) sekä kumotussa aiemmin vuosittain annetussa valtioneuvoston asetuksessa taksiliikenteen kuluttajahinnoista. Sopimusmuutoksella sopimusmääräystä on muutettu yleisluontoisempaan muotoon kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten huomioimiseksi.

Sopimuksen nojalla harjoitetussa taksiliikenteessä noudatettaisiin liikennepalvelulain 15 a §:n vaatimuksia taksimatkasta kerättävistä tiedoista ja keräämiseen käytettävästä laitteistosta. Voimaansaattamislain muutettavaksi esitetyn 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa velvoitettaisiin noudattamaan liikennepalvelulain 15 a §:n säännöksiä taksimatkasta kerättävistä tiedoista. Liikennepalvelulain 15 a §:n 1 momentin mukaan henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaa ja huolehtii siitä, että taksiliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa käytetään taksamittaria, joka täyttää mittauslaitelain (707/2011) vaatimukset, tai muuta laitetta tai järjestelmää, joka luotettavasti kerää jokaisesta taksimatkasta sähköisessä muodossa tarvittavat yksilöintitiedot, sekä tiedot tehdystä matkasta, sen hinnasta ja maksutavasta. Edelleen saman lain 15 a §:n 3 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat tekniset määräykset 1 momentissa tarkoitettusta muusta laitteesta ja järjestelmästä sekä niillä kerättyjen tietojen säilyttämisestä.

6 artikla. Asiakirjat. Artiklassa luetellaan ne asiakirjat, jotka on oltava aina ajoneuvossa. Suomalaisen taksiautoilijan ja kuljettajan on huolehdittava, että autossa on seuraavat asiakirjat: alkuperäinen taksilupa, taksinkuljettajan ajolupa tai vastaava aiempi lupa, auton rekisteriotteen osa I tai rekisteröintitodistuksen osa I todisteena siitä, että ajoneuvoa saa käyttää ulkomailla,

taksamittarin sinetöintitodistus, kuljettajan ajopäiväkirja, turvakameran rekisteriseloste, jos autossa on kyseinen kamera, sekä valtioneuvoston voimassaoleva asetus taksiliikenteen kuluttajahinnoista tai vastaava hinnasto tai selvitys maksujen määräytymisperusteista. Artiklassa on määritelty myös ruotsalaiselta taksiautoilijalta vaaditut asiakirjat.

Osapuolet ovat sopimusmuutoksella sopineet useista muutoksista 6 artiklaan.

Artiklan ensimmäisen kappaleen 1 kohdan edellytystä alkuperäisestä taksiluvasta on muutettu edellytetyksi taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan jäljennöksestä. Muotoilu alkuperäisestä taksiluvasta on ollut tarpeen korjata jäljennökseksi, sillä ruotsalaisella rajaviranomaisella ei ole pääsyä suomalaisiin tietojärjestelmiin, ja näin ollen taksinkuljettajan on tarpeellista pitää toiminnanharjoittamiseen vaaditun luvan jäljennös mukanaan. Lisäksi artiklan termiä taksilupa on korjattu taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavaksi luvaksi. Voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaan taksiliikennettä voidaan harjoittaa taksiliikenne-, tavaraliikenne- tai henkilöliikenneluvilla. Tarvittavista luvista ja niiden myöntämisestä säännellään liikennepalvelulain 4-6 §:ssä.

Osapuolet ovat muuttaneet artiklan ensimmäisen kappaleen 2 kohtaa siten, että kohdasta on poistettu määräys sellaisesta henkilöauton ammattiajoluovasta, joka on rajoitettu invataksin kuljettamiseen. Muutos on ollut tarpeen, sillä voimassa olevan lainsäädännön mukaan pelkästään invataksin ajamiseen rajoitettuja ammattiajolupia ei enää ole olemassa.

Artiklan ensimmäisen kappaleen 4 kohtaan on lisätty 5 artiklan a kohdan kaltaiset tarkennukset siitä, että taksamittarin sinetöintitodistusta edellytetään, jos kansallinen lainsäädäntö sitä vaatii. Muutos on aiheellinen, sillä taksamittarin käyttöä koskeva kansallinen lainsäädäntö on muuttunut 5 artiklan a kohdan muutoksen kohdalla selostetulla tavalla. Näin ollen taksamittarin sinetöintitodistusta ei edellytetä pidettävän ajoneuvossa, jos käytössä on muu laite tai järjestelmä, joka kerää luotettavasti tarvittavat yksilöintitiedot eikä taksimatkan hinnoittelu perustu matkan tai ajan mittaamiseen taksamittarilla.

Artiklan ensimmäisen kappaleen 7 kohdan edellytys valtioneuvoston voimassa olevan asetuksen taksiliikenteen kuluttajahinnoista tai vastaavan hinnaston tai selvityksen maksujen määräytymisperusteista mukana kuljettamisesta on poistettu artiklasta. Edellytys perustuu kumottuun lainsäädäntöön. Kumotun taksiliikennelain 16 §:ssä säänneltiin taksiliikenteen kuluttajahinnoista, jotka tuli antaa vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Kumotun lain mukaan hinnaston tuli olla saatavilla autossa. Voimassa olevassa kansallisessa lainsäädännössä ei ole tällaista säännöstä, joten sopimusmääräys on ollut tarpeen poistaa.

Sopimuksen nojalla taksiliikennettä harjoittavien suomalaisten taksiyrittäjien tulee noudattaa voimassaolevaa kansallista lainsäädäntöä taksiliikenteen palvelujen hinnoittelusta. Sopimuksen soveltamisesta annetun lain muutettavaksi esitetyn 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa säänneltäisiin, että Suomeen sijoittunut taksiyrittäjä on velvollinen taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä harjoittaessaan noudattamaan niitä säännöksiä kuluttajahinnoista, joita sen on noudatettava kotimaan liikenteessä. Taksiliikenteen palvelujen hinnoittelusta säännellään liikennepalvelulain 152 §:ssä, jossa on säädetty hinnan määräytymisen perusteista ja tavoista, joilla tieto tulee esittää. Henkilöliikennettä tarjoavan luvanhaltijan sekä välityspalvelun tarjoajan tulee muun muassa antaa kuluttajalle tieto kokonaishinnasta tai hinnan määräytymisen perusteista ennen taksimatkan alkamista tai tilauksen vahvistamista. Mikäli hinta ei ole kiinteä, luvanhaltijan on annettava matkustajalle ennen taksimatkan alkamista tieto esimerkkimatkan hinnasta. Hintatiedot on esitettävä siten, että ne ovat helposti kuluttajan havaittavissa ennen matkan alkamista.

Artiklan toisen kappaleen 5 kohtaa on muutettu siten, että pöytäkirjaa taksamittarin tai muun vastaavan katsastuksesta edellytetään, jos kansallinen lainsäädäntö sellaista edellyttää. Muutos koskee ruotsalaisilta takseilta edellytetyjä asiakirjoja. Muuttamalla artiklaa yleisluontoisempaan muotoon huomioidaan Ruotsin kansallisessa lainsäädännössä tapahtuvat mahdolliset muutokset.

9 artikla. *Toimivaltaiset viranomaiset.* Artiklassa määritellään, mitä toimivaltaisilla viranomaisilla tarkoitetaan sopimuksen eri artikloissa. Sopimuksen 8 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Suomessa kyseisen taksiluvan myöntäneet Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Ruotsissa Transportstyrelsen. Näillä viranomaisilla on velvollisuus ilmoittaa toisilleen, jos taksiyritys rikkoo sopimusmääräyksiä toisen sopimusvaltion alueella.

Sopimusmuutoksessa on sovittu artiklan ensimmäisen kappaleen muuttamisesta siten, että siitä on poistettu Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus taksiluvan myöntäjänä ja muutettu se yleisluontoisempaan muotoon niin, että artiklassa viitataan taksiluvan myöntäneeseen viranomaiseen. Taksiliikenteen harjoittamiseen tarvittavat luvat myöntää nykyisin Liikenne- ja viestintävirasto. Taksiliikenteen harjoittamiseen tarvittavien lupien myöntämisestä on säännelty liikennepalvelulain 6 §:ssä.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tiellä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta

Hallituksen esityksen lakiehdotus on tavanomainen kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamista koskeva blankettilakiehdotus, joka sisältää säännökset siitä, että sopimusmuutoksella valtiosopimukseen sovitut lainsäädännön alaan kuuluvat sopimusmääräykset ovat lakina voimassa siten, kuin Suomi on niihin sitoutunut sekä siitä, että muiden määräysten voimaantulosta ja kaikkien muutosten voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

1 §. Lakiehdotuksen 1 §:ssä säädettäisiin siitä, että kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä tehdyn sopimuksen (SopS 10 ja 11/2014) muutoksesta Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2022 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §. Lakiehdotuksen 2 §:ssä säädettäisiin siitä, että sopimusmuutoksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §. Lakiehdotuksen 3 §:ssä säädettäisiin siitä, että lain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetus annettaisiin sen jälkeen, kun molemmat osapuolet ovat sopimusmuutoksen 2 artiklan mukaisesti ilmoittaneet diplomaattiteitse, että sopimusmuutoksen voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet on suoritettu. Sopimusmuutos tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua jälkimmäisen ilmoituksen antamisesta.

7.2 Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

2 §. *Taksiyrityksen velvollisuudet.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin edelleen sopimuksen mukaisessa liikenteessä noudatettavasta hinnoittelusta. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa

kuitenkin muutettaisiin siten, että kuluttajahinnoista säädettyjen määräysten sijaan noudatettaisiin kuluttajahintoja koskevia liikennepalvelulain (320/2017) säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä, joita taksirytyksen on noudatettava kotimaan liikenteessä. Muutoksella täsmennettäisiin kohdan sanamuotoa huomioimaan kansalliseen taksipalvelujen hinnoittelua koskevaan sääntelyyn tehdyt muutokset. Valtioneuvoston asetus taksiliikenteen kuluttajilta perittävistä enimmäishinnoista kumottiin liikennepalvelulain voimaantulon yhteydessä. Taksiliikenteen palvelujen hinnoittelusta säädetään nykyisin liikennepalvelulain 152 §:ssä ja sen nojalla annetuissa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksissä.

Pykälän 1 momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että asemapaikkavelvoite poistettaisiin ja sen sijaan kohdassa velvoitettaisiin noudattamaan liikennepalvelulain 15 a §:n säännöksiä taksimat-kasta kerättävistä tiedoista. Sopimus sallii kabotaasin vain erityistilanteissa, joten sopimuksen soveltamisesta annetussa laissa ei nähdä tarpeelliseksi erikseen velvoittaa kuljettajaa palaamaan kotivaltioon kuljetuksen jälkeen. Nimenomainen asemapaikkavelvoite perustui kumottuun tak-siliikennelakiin (2017/277). Liikennepalvelulaissa ei enää ole asemapaikkavelvoitetta koskevia säännöksiä. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin jatkossa sopimuksen mukaisen taksi-liikenteen tietojen rekisteröintivelvoitteesta. Velvoite perustuisi sopimuksen 5 artiklan a koh-taan, jonka mukaan kuljetus on rekisteröitävä taksamittariin tai muuhun vastaavaan, jos tak-sirytyksen kotivaltiossa voimassa oleva lainsäädäntö sitä edellyttää. Liikennepalvelulain mu-kaan taksamittarin käyttö ei ole enää pakollista, jos taksimatkan hinta ei perustu ajan ja matkan mittaamiseen matkan aikana. Liikennepalvelulain 15 a § edellyttää sen sijaan, että kaikista tak-simatkoista kerätään sähköisessä muodossa laissa vaaditut tiedot.

Pykälän voimassa oleva 2 momentti kumottaisiin. Pykälän 2 momentti sisältää kumotun taksi-liikennelain 24 §:ää vastaavan säännöksen taksirytyksen ja siinä työskentelevän henkilön sa-lassapitovelvollisuudesta. Liikennepalvelulaissa ei enää säädetä erityisestä taksirytyksiä ja niissä työskenteleviä henkilöitä koskevasta salassapitovelvollisuudesta.

Pykälän 3 momentti vastaisi pääsääntöisesti sisällöltään voimassa olevaa säännöstä. Säännöksen sanamuotoon tehtäisiin tekninen muutos.

3 §. Luvan peruuttaminen. Pykälän otsikoksi muutettaisiin seuraamusten sijaan luvan peruutta-minen. Luvan peruuttamisessa on kyse hallinnollisesta turvaamistoimesta eikä seuraamuksesta.

Pykälän 1 momentin vastaisi sisällöltään pääosin voimassa olevaa säännöstä. Pykälän 1 mo-menttiin muutettaisiin luvan peruuttamisesta vastaavaksi viranomaiseksi Liikenne- ja viestintä-virasto. Viranomaismuutos olisi teknisluonteinen korjaus. Taksisääntelyä koskevat viranomais-tehtävät ovat siirtyneet Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta ensin 1.7.2018 liikennepal-velulain voimaantulon yhteydessä Liikenteen turvallisuusvirastolle ja 1.1.2019 edelleen Lii-kenne- ja viestintävirastolle.

Pykälän 1 momentin sanamuotoa luvan peruuttamisesta täsmennettäisiin siten, että sanamuoto ”on peruutettava” muutettaisiin muotoon ”voi peruuttaa”. Sanamuodon täsmenämisen tarkoi-tuksena on huomioida Liikenne- ja viestintäviraston mahdollisuus antaa 4 ja 5 momentissa tar-koitettu huomautus tai varoitus luvan peruuttamisen sijaan. Sanamuoto olisi linjassa liiken-palvelulain 242 §:n luvan peruuttamisesta koskevien säännösten kanssa.

Lisäksi pykälän 1 momentissa muutettaisiin kumotussa taksiliikennelaissa käytetty termi taksi-lupa muotoon taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttava lupa. Taksiliikennettä voi liikennepal-velulain 4 §:n mukaan harjoittaa taksiliikenneluvan lisäksi myös henkilöliikenne- tai tavaralii-kenneluvalla edellyttäen, että taksitoiminnan harjoittamisesta on tehty liikennepalvelulain 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle.

Pykälän 2 momentti vastaisi sisällöltään pääosin voimassaolevaa säännöstä. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin 1 momenttia vastaavat toimivaltaista viranomaista, luvan peruuttamista ja taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavaa lupaa koskevat täsmennykset.

Pykälän 3 momentti olisi kokonaan uusi. Siinä säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta ottaa lupa-asiakirja välittömästi haltuun asian selvittämisen ajaksi, kun se harkitsee luvan peruuttamista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Lupa-asiakirja tulisi palauttaa viipymättä, mikäli lupaa ei peruuteta. Liikennepalvelulain 242 §:n 5 momentissa on säädetty vastaavasta lupa-asiakirjan haltuunotto-oikeudesta.

Pykälän 4 momentti vastaisi sisällöltään pääosin voimassaolevaa 3 momenttia. 4 momenttiin tehtäisiin vastaava toimivaltaista viranomaista koskeva muutos kuin 1 ja 2 momentissa. Momenttiin lisättäisiin Liikenne- ja viestintävirastolle liikennepalvelulain 245 §:ää vastaava oikeus antaa varoitusten lisäksi huomautuksia. Huomautus tai varoitus voitaisiin antaa, jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voitaisiin korjata. Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa varoituksen, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioden voida pitää riittävänä. Momentista poistettaisiin tarpeettomana 1 momentin vähäisistä rikkomuksista seuraava varoitus.

Pykälän ehdotettu 5 momentti vastaisi sisällöltään pääosin voimassaolevaa 4 momenttia. Ehdotetun pykälän 5 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksirytykselle mahdollisuus korjata puute tai laiminlyönti, jos peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata. Korjaaminen tulisi tehdä Liikenne- ja viestintäviraston asettamassa määräajassa. Momentista kumottaisiin säännös puutteiden korjaamiseksi annettavan määräajan vähimmäiskestosta, sillä vähimmäiskestosta ei ole säädetty liikennepalvelulaissa.

3 a §. Asiakirjarikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu. Lakiin lisättäisiin uusi 3 a §. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä ja esittämisestä säädetään sopimuksen 5 artiklassa. Pykälä vastaisi liikennepalvelulain 268 §:n säännöksiä moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevista rikkomuksista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että liikennevirhemaksun määräämiseen sekä sitä koskevan päätöksen sisältöön, tiedoksiantoon, maksuaikaan ja täytäntöönpanoon sovelletaan tieliikennelain 6 lukua.

4 §. Verotus. Pykälän 1 momentin viittaus autoverolain (1482/1994) 2 §:n 1 momenttiin korjattaisiin kohdistumaan uudistettuun autoverolakiin. Lisäksi tehtäisiin tekninen muutos sanamuotoon.

5 §. Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvaton harjoittaminen. Pykälän otsikkoa esitetään muutettavaksi rikosnimikkeen mukaiseksi.

Pykälästä esitetään muutettavaksi 1 momentin 1 kohta, jonka muotoilut perustuvat kumottuun taksiliikennelakiin. Pykälän 1 momentin 1 kohta muutettaisiin siten, että pykälän sanamuoto ”harjoittaa ammattimaista henkilöliikennettä” korjattaisiin muotoon ”harjoittaa ammattimaista henkilöiden kuljettamista tiellä”. Muutos vastaisi liikennepalvelulain 4 §:n taksiliikenteen harjoittamisesta annettua muotoilua. Lisäksi muutettaisiin 1 momentin 1 kohdan viittaus henkilöautoon tai ajoneuvolain (82/2021 20) §:ssä tarkoitettuun N-luokan ajoneuvoon. Luvanvaraista

olisi ammattimainen henkilöiden kuljettaminen tiellä ajoneuvolaissa tarkoitetulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä. Muutoksella pykälän 1 momentin 1 kohta saatettaisiin vastaamaan liikennepalveluin 4 §:n säännöstä ajoneuvoista, joilla harjoitettu ammattimainen henkilöiden kuljettaminen vaatii luvan. Lisäksi 1 momentin 1 kohtaa tarkennettaisiin siten, että siihen lisättäisiin viittaus taksiliikennesopimuksen 6 artiklan edellyttämästä taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavasta luvasta.

Pykälästä ehdotetaan kumottavaksi 3 momentti, jossa säädetään sakkoseuraamuksesta, jos taksiyritys laiminlyö sopimuksen 5 artiklan velvollisuudet rekisteröidä kuljetus taksamittariin, pitää autossa tai esittää sopimuksessa edellytetyt asiakirjat.

Liikenne rikkomuksia koskevaa seuraamusjärjestelmää on uudistettu siten, että osa tieliikenteen rikkomuksista on siirretty pois rikosoikeudellisesta järjestelmästä hallinnollisten seuraamusten piiriin. Pykälän 3 momentissa rangaistavaksi säädetty teot eivät liikennepalvelulain mukaan ole sakolla rangaistavia, joten sakkosäännös kumottaisiin myös sopimuksen soveltamisesta annettusta laista.

Liikennepalvelulain mukaan taksamittarin käyttö on pakollista silloin, jos taksimatkan hinta perustuu ajan ja matkan mittaamiseen matkan aikana. Liikennepalvelulain 15 a § edellyttää sen lisäksi, että kaikista taksimatkoista kerätään sähköisessä muodossa laissa vaaditut tiedot. Sopimuksen mukaisessa liikenteessä noudatettavista hinnoitteluperiaatteista säädetäisiin tämän lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja tietojenkeräämisveloitteesta tämän lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa. Jos laiminlyö taksamittarin käytön silloin, kun taksimatkan hinnoittelu perustuu ajan ja matkan mittaamiseen, tai laiminlyö tietojen keräämisveloitteen noudattamisen, voitaisiin siitä määrätä tämän lain 3 §:n mukaiset hallinnolliset seuraamukset. Asiakirjarikkomuksista säädetäisiin tähän lakiin ehdotetussa uudessa 3 a §:ssä, jossa säädetäisiin uudesta 40 euron liikennevirhemaksusta. Seuraamukset vastaisivat liikennepalvelulain mukaisia seuraamuksia.

6 §. Viranomaisen oikeus saada tietoja. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus olisi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sijaan Liikenne- ja viestintävirastolla, joka on nykyisin sopimuksen 8 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Muutos on teknisluonteinen.

7 §. Viranomaisen oikeus keskeyttää kuljetus. Pykälästä kumottaisiin 2 momentti, jossa säädetään kuljetuksen keskeyttävän virkamiehen oikeudesta ottaa auton rekisteröintiä osoittava todistus ja rekisterikilvet haltuunsa, sekä niiden palauttamisesta, kun kuljetuksen keskeyttämisen perustetta ei enää ole. Pykälän 2 momentti perustuu kumottuun taksiliikennelakiin, eikä vastavasta menettelystä säädetä liikennepalvelulaissa. Liikennepalvelulain 200 §:ssä säännellään poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen oikeudesta tarkastaa tässä laissa kuljetuksen suorittamiseksi edellytettävät asiakirjat ja mahdollisuudesta keskeyttää kuljetus niiden puuttuessa, eikä laissa säädetä auton rekisteröintiä osoittavan todistuksen ja rekisterikilpien haltuun ottamisesta ja palauttamisesta tällaisessa tilanteessa.

Asiakirjarikkomuksesta seuraavasta liikennevirhemaksusta säädetäisiin tähän lakiin ehdotetussa uudessa 3 a §:ssä ja sakko- tai vankeusrangaistuksesta sopimuksen vastaista liikennettä harjoitettaessa tämän lain 5 §:ssä. Sopimuksen vastaista liikennettä ei ole havaittu merkittävässä määrin alueella. Edellä mainitut seuraamukset sopimusmääräysten rikkomisesta on katsottu itsessään riittäviksi.

8 §. Muutoksenhaku. Pykälästä muutettaisiin 1 momentti. Pykälässä säädettäisiin oikeudesta hakea oikaisua tämän lain nojalla annettuun päätökseen, siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). 1 momentin nojalla päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Oikaisuvaatimuksesta, muutoksenhausta sekä velvollisuudesta noudattaa päätöstä säädettäisiin kokonaisuudessaan pykälän 1 momentissa.

8 Voimaantulo

Sopimukseen tehtävät muutokset tulisivat voimaan sen jälkeen, kun osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, että sopimusmuutosten voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet on suoritettu. Sopimusmuutos tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua jälkimmäisen ilmoituksen antamisesta.

Ehdotetaan, että laki Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tiellä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta tulisi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimusmuutos tulee voimaan. Sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain ehdotetaan tulevan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimusmuutos tulee voimaan.

9 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvassa asiassa, on Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyttävä määräyksen voimaansaattamista koskeva säädös, jotta määräys tulisi voimaan.

Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat tieliikennettä. Näin ollen Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntä on hankittava itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti, jotta sopimuksen voimaantulolaki tulisi voimaan Ahvenanmaalla. Ahvenanmaan maakuntapäiville on lähetetty tätä koskeva pyyntö.

10 Toimeenpano ja seuranta

Sopimuksen 10 artiklassa on määrätty osapuolten toimivaltaisten viranomaisten perustamasta sekakomiteasta, jotka sopimuksen 9 artiklan nojalla ovat Suomen tasavallan liikenne- ja viestintäministeriö sekä Ruotsin kuningaskunnan elinkeinoministeriö. Sekakomitea kokoontuu säännöllisesti ja jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä. Sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta aiheutuvat riidat, joita toimivaltaiset viranomaiset eivät pysty ratkaisemaan yksimielisesti, ratkaistaan sopimuspuolten kesken.

11 Suhde muihin esityksiin

Tarkoituksena olisi, että esitykseen sisältyvien lakien nojalla määrättävien laiminlyönti- ja seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta huolehtisi Oikeusrekisterikeskus sakon täytäntöönpanosta säädettyä menettelyä noudattaen. Näin ollen esityksen 2. lakiehdotuksen uuden 3 a §:n mukainen liikennevirhemaksu olisi tarpeen lisätä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 mo-

mentin soveltamisalaan, sillä liikennevirhemaksun täytäntöönpanosta huolehtisi Oikeusrekisterikeskus. Sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momenttiin olisi siten tarpeen tehdä tekninen muutos liikennevirhemaksun toimeenpanosta.

Esityksessä ei esitettäisi muutettavaksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momenttia, koska muutosten voimaantuloajankohta ei ole riittävällä tavalla tiedossa. Tarvittava muutosesitys annettaisiin erikseen.

12 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

12.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, tai jos määräyksessä tarkoitettusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa.¹

Edellä mainituilla perusteilla sopimukseen sovitusta muutoksista eduskunnan hyväksyntää edellyttävät lähtökohtaisesti kaikki sopimusmääräysten muutokset.

Sopimuksen 2 artiklan muutos sisältää määritelmän taksiliikenteestä. Sopimusmääräykset, jotka välillisesti vaikuttavat lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, kuuluvat itsekin lainsäädännön alaan.² Vaikka tällä sopimusmääräyksellä vain saatetaan voimaan jo nykyinen käytäntö ja täydennetään sopimuksen kohdetta ja soveltamisalaa, sovittu sopimusmääräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklan muutoksen sisältämät määräykset velvoittavat taksinkuljettajan ja taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvanhaltijan käyttämään taksamittaria, mikäli kansallinen lainsäädäntö sitä vaatii, pitämään autossa mukana tietyt asiakirjat ja esittämään ne artiklassa tarkoitetuilla valvontaviranomaisille. Määräykset koskevat yksilön velvollisuuksien perusteita, ja niistä on Suomessa säädetty ajoneuvolaissa (82/2021) ja liikennepalvelulaissa (320/2017). Myös 6 artiklan sopimusmuutokset, jotka koskevat niiden asiakirjojen määrittelyä, joihin 5 artiklassa viitataan, kuuluvat lainsäädännön alaan. 6 artiklan asiakirjoista on säädetty liikennepalvelulaissa (320/2017), ajoneuvolaissa (82/2021), työaikalaissa (872/2019) sekä tietosuojalaissa (1050/2018).

9 artiklan sopimusmuutokset sisältävät määräykset siitä, mitä toimivaltaisilla viranomaisilla tarkoitetaan sopimuksen muissa lainsäädännön alaan kuuluvissa artikloissa. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten sisältöön ja soveltamiseen välillisesti vaikuttavat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Sopimuksen 9 artiklan on siten katsottava kuuluvan lainsäädännön alaan.

¹ Ks. esimerkiksi PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp.

² Ks. PeVL 6/2001 vp ja PeVL 24/2001 vp.

12.2 Käsittelyjärjestys

Sopimukseen sovitut muutokset ovat teknisluonteisia, eivätkä ne muuta olennaisilta osin 25.11.2012 voimaan tulleen sopimuksen sopimusmääräyksiä. Sopimuksen 9 artiklan mukaan osapuolten toimivaltaisina viranomaisina toimivat Suomen liikenne- ja viestintäministeriö ja Ruotsin kuningaskunnan elinkeinoministeriö. Sopimuksen 10 artiklassa on sovittu toimivaltaisten viranomaisten sekakomiteasta, jossa käsitellään sopimuksen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä. Edelleen valtiosopimuksen 12 artiklassa on sovittu, että sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten kirjallisella sopimuksella. Sopimukseen nyt sovitut muutokset on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriön ja Ruotsin kuningaskunnan elinkeinoministeriön välillä 12 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Sovitut sopimusmääräysten muutokset on katsottu tarpeelliseksi Suomen kansallisen lainsäädännön muutoksen vuoksi liikennepalvelulain voimaantulon myötä. Sopimusmuutokset tarkentavat ja selkeyttävät voimassa olevan sopimuksen sopimusmääräysten soveltamiskäytäntöä. Sovitut sopimusmääräysten muutokset eivät ole perustuslain kannalta merkityksellisiä, koska ne eivät vaikuta esimerkiksi perustuslain 18 §:ssä tarkoitettuun elinkeinon harjoittamisen vapauteen tai muihin perusoikeuksiin.

Ehdotetun sopimuksen soveltamisesta annetun lain uusi 3 a § toisi lakiin rangaistusluontoisen hallinnollisen seuraamuksen. Perustuslakivaliokunta on rinnastanut rangaistusluonteiset hallinnolliset seuraamukset asiallisesti rikosoikeudellisiin seuraamuksiin³ sekä todennut, että vaikka perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, ei sääntelyn tarkkuuden yleistä vaatimusta kuitenkaan voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa.⁴ Sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin ehdotetussa uudessa 3a §:ssä säädettäisiin ne teot, joista seuraamusmaksu voitaisiin määrätä sekä kiinteähintaisesta seuraamuksesta.

Seuraamusmaksun perusoikeuksia rajoittavan luonteen vuoksi sääntelyssä on otettava huomioon perusoikeuksien rajoittamisen yleiset edellytykset. Hyväksyttävyyden vaatimus edellyttää, että seuraamusmaksulle on esitettävä painava yhteiskunnallinen tarve ja perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste.⁵ Ehdotettu säännös noudattaisi kansallista tieliikennettä koskevaa seuraamusjärjestelmää, jossa tieliikenteen vähäiset rikkomukset on siirretty pois rikosoikeudellisesta järjestelmästä. Tämä on muuttanut tekojen moitittavuuden astetta ja luonnetta. Sääntelyn hyväksyttävyyden ja oikeasuhtaisuuden lisäksi sanktiota säädettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota sääntelyn tarkkarajaisuuteen sekä sanktioiden kohteena olevien oikeusturvaan.⁶ Nämä seikat on huomioitu rangaistuslainsäädännön täsmällisellä muotoilulla sekä oikeasuhtaisuusvaatimuksesta ja muutoksenhakua koskevilla säännöksillä. Suhteellisuusvaatimus edellyttää sen arvioimista, onko seuraamusmaksu välttämätön sen taustalla olevan oikeushyvän suojaamiseksi. Tältä osin tulee arvioida, onko vastaava tavoite saavutettavissa muulla perusoikeuteen vähemmän puuttuvalla tavalla kuin teon säätäminen rangaistavaksi.⁷ Ehdotetun 3a §:n osalta teot on nykyään säädetty sakon uhalla rangaistavaksi. Tämän osalta ehdotuksessa huomioidaan ultima ratio -periaate, jonka mukaisesti rikosoikeudellisen rangaistuksen käyttöön tulee turvautua vasta viimesijaisena keinona. Suhteellisuusvaatimuksesta voidaan johtaa oikeasuhtaisuuden vaatimus, joka edellyttää seuraamusmaksun ankaruuden arvioimista. Ankaruustason määrittä-

³ Ks. esim. PeVL 61/2014 vp, PeVL 28/2014 vp, PeVL 14/2013 vp, PeVL 32/2005 vp

⁴ Ks. esim. PeVL 9/2018 vp, s. 3 ja PeVL 46/2021, kohta 13.

⁵ Ks. PeVL 23/1997 vp, s. 2/II.

⁶ Ks. PeVL 49/2017 vp

⁷ Ks. PeVL 23/1997 vp.

misessä on huomioitava sanktioitavan teon tai laiminlyönnin moitittavuus. Oikeasuhtaisuusvaatimus edellyttää myös sääntelyn sisältävän säännökset seuraamusten euromääräisistä suuruuksista.⁸

Koska sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, sopimusmuutos voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä. Myös sopimuksen soveltamisesta annettuun lakiin ja lakiin sakon täytäntöönpanosta ehdotetut muutokset voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

1. ponsi

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan välillä Helsingissä 11.3.2022 tehdyn sopimusmuutoksen.

2. ponsi

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

⁸ Ks. PeVL 56/2014 vp, PeVL 16/2013 vp, PeVL 23/1997 vp, PeVL 46/2021 vp

1.

Laki

Ruotsin kanssa taksiliikenteestä tiellä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdystä sopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä tehdyn sopimuksen (SopS 10 ja 11/2014) muutoksesta Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2022 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 7 §:n 2 momentti,

muutetaan 2 — 6 ja 8 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 633/2018, 5 § laissa 90/2021 ja 8 § laissa 1004/2015, sekä

lisätään lakiin uusi 3 a § seuraavasti:

2 §

Taksiyrityksen velvollisuudet

Suomeen sijoittunut taksiyritys on velvollinen taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä harjoittaessaan:

1) noudattamaan kuluttajahintoja koskevia liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä, joita taksiyrityksen on noudatettava kotimaan liikenteessä; ja

2) noudattamaan liikenteen palveluista annetun lain 15 a §:n säännöksiä taksimatkasta kerättävistä tiedoista.

Suomeen sijoittuneen taksiyrityksen ja sen palveluksessa olevan kuljettajan on harjoittaessaan taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä valittava asiakkaan kannalta edullisin ja taroituksenmukaisin reitti tai ajettava asiakkaan ehdottamaa reittiä.

3 §

Luvan peruuttaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan määräajaksi tai kokonaan, jos liikennettä on harjoitettu vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, saatuaan rikkomuksesta tiedon rikkomuspaikan toimivaltaiselta viranomaiselta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan myös, jos 2 §:n säännöksiä on vakavasti ja olennaisesti laiminlyöty tai rikottu.

Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa lupa-asiakirjan haltuunsa asian selvittämisen ajaksi välittömästi 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Lupa-asiakirja on viipymättä palautettava, jos lupaa ei peruuteta.

Liikenne- ja viestintäviraston on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan peruuttamisen sijasta annettava taksiyritykselle huomautus tai varoitus, jos luvan peruuttaminen on kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata. Virasto voi antaa varoituksen kuitenkin vain, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioon ottaen voida pitää riittävänä.

Jos luvan peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, Liikenne- ja viestintäviraston on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksiyritykselle mahdollisuus korjata puute tai laiminlyönti Liikenne- ja viestintäviraston asettamassa määräajassa.

3 a §

Asiakirjarikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä ja esittämisestä määrätään taksiliikennesopimuksen 5 artiklassa.

Liikennevirhemaksun määräämiseen sekä sitä koskevan päätöksen sisältöön, tiedoksiantoon, maksuaikaan ja täytäntöönpanoon sovelletaan tieliikennelain (729/2018) 6 lukua.

4 §

Verotus

Ruotsiin sijoittuneen taksiyrityksen, jolla on oikeus harjoittaa taksiliikennettä Ruotsissa, ei katsota autoverolain (777/2020) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ottaneen ajoneuvoa käyttöön liikenteeseen Suomen alueella sillä perusteella, että ajoneuvoa käytetään taksiliikenteeseen taksiliikennesopimuksen mukaisesti.

5 §

Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvaton harjoittaminen

Joka

1) harjoittaa ammattimaista henkilöiden kuljettamista tiellä ajoneuvolaissa (82/2021) tarkoitettulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä ilman taksiliikennesopimuksen 6 artiklassa edellytettyä taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavaa lupaa tai

2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, on tuomittava *luvattomasta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

6 §

Viranomaisen oikeus saada tietoja

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada taksiliikennesopimuksen 8 artiklassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta varten taksiyrityksen edustajia koskevia tietoja rikosrekisteristä ja sakkorekisteristä.

8 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 10.11.2022

Pääministeri

Sanna Marin

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

SOPIMUS RUOTSIN JA SUOMEN VÄLILLÄ KANSAINVÄLISESTÄ TAKSILIIKENTEESTÄ TIELLÄ TEHDYN SOPIMUKSEN MUUTTAMISESTA

Ruotsin kuningaskunnan hallitus ja Suomen tasavallan hallitus (jäljempänä sopimuspuolet), jotka ovat sopineet Ruotsin kuningaskunnan hallituksen ja Suomen tasavallan hallituksen välillä kansainvälisestä taksiliikenteestä tiellä 29 elokuuta 2011 tehdyn sopimuksen (jäljempänä sopimus) muuttamisesta, ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Muutetaan sopimuksen 2 artiklan 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

”1. taksiliikenteellä sellaista taksiyrityksen harjoittamaa ammattimaista henkilökuljetusliikennettä, jota suoritetaan joko autolla, joka on tarkoitettu enintään kahdeksan henkilön kuljettamiseen kuljettajaa lukuun ottamatta tai muulla ajoneuvolla, jota saa käyttää taksiliikenteeseen sen sopimuspuolen, johon yritys on sijoittunut, kansallisen lainsäädännön mukaisesti; ajoneuvon on oltava rekisteröity Ruotsiin tai Suomeen;”

Muutetaan sopimuksen 5 artiklan a kohta kuulumaan seuraavasti:

”a) rekisteröitävä kuljetus taksamittariin tai muuhun vastaavaan, jos taksiyrityksen kotivaltiossa voimassa oleva lainsäädäntö sitä edellyttää;”

Muutetaan sopimuksen 6 artiklan ensimmäisen kappaleen 5 kohta kuulumaan seuraavasti:

”5. viimeksi annettu pöytäkirja taksamittarin tai muun vastaavan katsastuksesta, jos kansallinen lainsäädäntö sellaista edellyttää.

Muutetaan sopimuksen 6 artiklan toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

”Edellä 5 artiklan b ja c kohdassa mainituilla asiakirjoilla tarkoitetaan Suomessa kotipaikkaansa pitävien taksiyritysten osalta seuraavia asiakirjoja:

1. jäljennös taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavasta luvasta;
2. taksinkuljettajan ajolupa tai vastaava henkilöauton ammattiajolupa;
3. auton rekisteriotteen osa I tai rekisteröintitodistuksen osa I, todisteena siitä, että ajoneuvoa saa käyttää ulkomailla;
4. taksamittarin tai muun vastaavan sinetöintitodistus, jos kansallinen lainsäädäntö sellaista edellyttää;
5. kuljettajan henkilökohtainen ajopäiväkirja;
6. jos autossa on turvakamera, kameran rekisteriseloste.”

Muutetaan sopimuksen 9 artiklan ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti:

”Edellä 8 artiklassa mainittuja toimivaltaisia viranomaisia ovat tämän sopimuksen voimaantullessa Ruotsissa Transportstyrelsen ja vastaavasti Suomessa taksiluvan myöntänyt viranomainen. Edellä 5 artiklassa mainittuja toimivaltaisia valvontaviranomaisia ovat tämän sopimuksen voimaantullessa Ruotsin ja Suomen poliisi-, tull- ja rajavartiolaitosviranomaiset.

2 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat diplomaattista tietä antaneet toisilleen kirjallisen ilmoituksen siitä, että asianomaisen valtion kansalliset vaatimukset muutossopimuksen voimaansaattamiseksi on täytetty.

Tämä muutossopimus on voimassa niin kauan kuin sopimus on voimassa.

Tämän vakuudeksi molemmat asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 11 maaliskuuta 2022 kahtena ruotsin- ja suomenkielisenä kappaleena, joiden molempien tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Ruotsin kuningaskunnan hallituksen puolesta

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

2.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 7 §:n 2 momentti,

muutetaan 2 — 6 ja 8 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 633/2018, 5 § laissa 90/2021 ja 8 § laissa 1004/2015, sekä

lisätään lakiin uusi 3 a § seuraavasti:

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Taksiyrityksen velvollisuudet

Taksiyrityksen velvollisuudet

Suomeen sijoittunut taksiyritys on velvollinen taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä harjoittaessaan:

1) noudattamaan niitä kuluttajahinnoista säädettyjä määräyksiä, joita sen on noudatettava kansallisessa liikenteessä; ja

2) viemään auton ajon tai toimeksiannon jälkeen takaisin taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 5 kohdassa tarkoitetulle asemapaikalleen.

Suomeen sijoittunut taksiyritys tai sen palveluksessa oleva ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä hän on harjoittaessaan taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä, saanut tietää asiakkaan liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisyyteen kuuluvista seikoista, jollei laissa muuta säädetä. Salassapitovelvollisuus säilyy myös liikenteenharjoittamisen tai palvelusuhteen päätyttyä.

Suomeen sijoittunut taksiyritys on velvollinen taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä harjoittaessaan:

1) noudattamaan kuluttajahintoja koskevia liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä, joita taksiyrityksen on noudatettava kotimaan liikenteessä; ja

2) noudattamaan liikenteen palveluista annetun lain 15 a §:n säännöksiä taksimatkasta kerättävistä tiedoista.

Suomeen sijoittuneen taksiyrityksen ja sen palveluksessa olevan kuljettajan on harjoittaessaan taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä valittava asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai ajettava asiakkaan ehdottamaa reittiä.

Suomeen sijoittuneen taksirytyksen tai sen palveluksessa olevan kuljettajan, on harjoittaessaan taksiliikennesopimuksen mukaista taksiliikennettä valittava asiakkaan kannalta edullisin ja tarkoituksenmukaisin reitti tai ajettava asiakkaan ehdottamaa reittiä.

3 §

Seuraamukset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on, saatuaan tiedon rikkomuspaikan toimivaltaiselta viranomaiselta, peruutettava taksilupa määräajaksi tai kokonaan, jos liikennettä on harjoitettu vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on peruutettava taksilupa myös, jos 2 §:n säännöksiä on vakavasti ja olennaisesti laiminlyöty tai rikottu.
(uusi)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa taksiluvan peruuttamisen sijasta annettava taksirytykselle varoitus, jos luvan peruuttaminen on kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata tai 1 momentissa tarkoitettut rikkomukset ovat vähäisiä.

Jos luvan peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksirytykselle mahdollisuus asetetussa määräajassa korjata puute tai laiminlyönti. Määräaika ei saa olla lyhyempi kuin kolme kuukautta.

(uusi)

3 §

Luvan peruuttaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan määräajaksi tai kokonaan, jos liikennettä on harjoitettu vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, saatuaan rikkomuksesta tiedon rikkomuspaikan toimivaltaiselta viranomaiselta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan myös, jos 2 §:n säännöksiä on vakavasti ja olennaisesti laiminlyöty tai rikottu.

Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa lupa-asia kirjan haltuunsa asian selvittämisen ajaksi välittömästi 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Lupa-asia kirja on viipymättä palautettava, jos lupaa ei peruuteta.

Liikenne- ja viestintäviraston on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavan luvan peruuttamisen sijasta annettava taksirytykselle huomautus tai varoitus, jos luvan peruuttaminen on kohtuutonta ja ilmenneet puutteet, rikkomukset tai laiminlyönnit voidaan korjata. Virasto voi antaa varoituksen kuitenkin vain, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioon ottaen voida pitää riittävänä.

Jos luvan peruuttamisen tai varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, Liikenne- ja viestintäviraston on ennen luvan peruuttamista tai varoituksen antamista annettava taksirytykselle mahdollisuus korjata puute tai laiminlyönti Liikenne- ja viestintäviraston asettamassa määräajassa.

3 a §

Asiakirjarikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä ja esittämisestä määrätään taksiliikennesopimuksen 5 artiklassa.

Liikennevirhemaksun määräämiseen sekä sitä koskevan päätöksen sisältöön, tiedoksianto, maksuaikaan ja täytäntöönpanoon sovelletaan tieliikennelain (729/2018) 6 lukua.

4 §

4 §

*Verotus**Verotus*

Ruotsiin sijoittuneen taksirytyksen, jolla on oikeus harjoittaa taksiliikennettä Ruotsissa, ei katsota autoverolain (1482/1994) 2 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ottaneen ajoneuvoa käyttöön liikenteeseen Suomen alueella pelkästään sillä perusteella, että ajoneuvoa käytetään taksiliikenteeseen Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikennesopimuksen mukaisesti.

Ruotsiin sijoittuneen taksirytyksen, jolla on oikeus harjoittaa taksiliikennettä Ruotsissa, ei katsota autoverolain (777/2020) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ottaneen ajoneuvoa käyttöön liikenteeseen Suomen alueella sillä perusteella, että ajoneuvoa käytetään taksiliikenteeseen taksiliikennesopimuksen mukaisesti.

5 §

5 §

*Rangaistussäännökset****Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen luvaton harjoittaminen***

Joka

Joka

1) harjoittaa ammattimaista *henkilöliikennettä henkilöautolla tai ajoneuvolain (82/2021) 20 §:ssä tarkoitettulla N-luokan ajoneuvolla* ilman taksiliikennesopimuksessa edellytettyä taksilupaa tai

1) harjoittaa ammattimaista *henkilöiden kuljettamista tiellä ajoneuvolaissa (82/2021) tarkoitettulla henkilöautolla, pakettiautolla, kuorma-autolla, kolmipyörällä, kevyellä nelipyörällä tai raskaalla nelipyörällä* ilman taksiliikennesopimuksen 6 artiklassa edellytettyä taksiliikenteen harjoittamiseen oikeuttavaa lupaa tai

2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä on tuomittava luvattomasta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, on tuomittava luvattomasta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Voimassa oleva laki

Joka laiminlyö taksiliikennesopimuksen 5 artiklan velvollisuudet rekisteröidä kuljetus taksamittariin, pitää asiakirjat autossa tai esittää asiakirjoja, on tuomittava Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikennesopimuksen vastaisesta liikenneluparikkomuksesta sakkoon.

6 §

Viranomaisen oikeus saada tietoja

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada taksiliikennesopimuksen 8 artiklassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta varten taksiyrityksen edustajia koskevia tietoja rikosrekisteristä ja sakkorekisteristä.

8 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen taksiluvan peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Ehdotus

(kumotaan)

6 §

Viranomaisen oikeus saada tietoja

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada taksiliikennesopimuksen 8 artiklassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta varten taksiyrityksen edustajia koskevia tietoja rikosrekisteristä ja sakkorekisteristä.

8 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa vaatia oikaisua. *Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).*

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää

(kumotaan)

(kumotaan)

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.
